

10903
25-4-13

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ιωάννης Μιχελάκης
Βουλευτής Επικρατείας - Νέα Δημοκρατία

Αθήνα, 25 Απριλίου 2013

Ερώτηση

Προς τους Υπουργούς Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Κωνσταντίνο Αρβανιτόπουλο και Εξωτερικών κ. Δημήτρη Αβραμόπουλο

Θέμα : Η “άγνωστη” οφειλή των Γερμανών προς την Ελλάδα : Εκτός από το οικονομικό χρέος που πρέπει να αποπληρώσουν, να επιστρέψουν και τα αρχαία που άρπαξαν οι Ναζί !

Κύριοι Υπουργοί,

Είναι γνωστό ότι η γερμανική κατοχή προκάλεσε στη χώρα μας τεράστιες ανθρώπινες απώλειες, ανυπολόγιστες υλικές καταστροφές και άνοιξε τόσο μεγάλες πληγές, που στάθηκε αδύνατον για πάρα πολλά χρόνια να επουλωθούν.

Για το λόγο αυτό η σημερινή κυβέρνηση, απολύτως εύστοχα και δικαιολογημένα, άνοιξε το ζήτημα των γερμανικών πολεμικών αποζημιώσεων και του αναγκαστικού κατοχικού δανείου, δρομολογώντας τις κατάλληλες νομικές ενέργειες στη διεθνή δικαιοσύνη, με σκοπό την πλήρη και οριστική δικαίωση της χώρας μας.

Όμως εκτός από τα γνωστά και πολυσυζητημένα χρέη των Γερμανών προς τη χώρα μας, υπάρχει και μία σχετικά άγνωστη, αλλά εξίσου σημαντική οφειλή τους απέναντι στην Ελλάδα, η οποία σχετίζεται με την πολιτιστική μας κληρονομιά.

Κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής οι Ναζί προέβησαν σε συστηματικές κλοπές αρχαιοτήτων από τα μουσεία της πατρίδας μας και διενήργησαν ακόμη και εκτεταμένες παράνομες ανασκαφές σε πολλές περιοχές της χώρας μας, όπως, μεταξύ άλλων, στην Χαλκίδα, στο Άργος, στην Κωπαΐδα, σε νεολιθικό οικισμό στη Θεσσαλία και σε πολλά σημεία της Μακεδονίας και της Κρήτης.

Μία πρώτη, έστω και υποτυπώδης, καταγραφή της λεηλασίας των ελληνικών αρχαιοτήτων από τους κατακτητές, έγινε στο πλαίσιο της επίσημης έκθεσης της Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Ιστορικών

Μνημείων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύθηκε το 1946, αμέσως μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Στην ανωτέρω έκθεση αναφέρεται ότι εκλάπησαν αρχαιότητες από περίπου 40 περιοχές της χώρας μας, ενώ υπολογίζεται ότι Γερμανοί αρχαιολόγοι πραγματοποίησαν τουλάχιστον 17 παράνομες ανασκαφές, στέλνοντας όλα τα ανυπολόγιστης αξίας ευρήματα στη Γερμανία.

Αυτή η πρώτη καταγραφή χαρακτηρίζεται εύλογα ως ελλιπής και υποτυπώδης, γιατί πραγματοποιήθηκε το 1946 κάτω από αντίξοες συνθήκες, χωρίς τα κατάλληλα μέσα και με σοβαρές ελλείψεις στο απαραίτητο εξειδικευμένο προσωπικό.

Όμως παρά τον ελλιπή και δειγματοληπτικό χαρακτήρα της εν λόγω έκθεσης, τα πορίσματά της για την καταλήστευση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς από τους Ναζί, είναι πράγματι εντυπωσιακά.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα αρχαιοτήτων που εκλάπησαν από τους Γερμανούς, μεταξύ πολλών άλλων, είναι : δύο μαρμάρινοι αμφορείς από το Σούνιο, αδιευκρίνιστος αριθμός αγγείων και ειδωλίων από το Μουσείο της Ελευσίνας, 5 κιβώτια γεμάτα αρχαία αντικείμενα από την Αίγινα, τεμάχια τοιχογραφιών, δόρατα, χάλκινα αγγεία και βραχιόλια από το Μουσείο της Θήβας, 4 πήλινοι ίπποι από το Μουσείο της Τανάγρας, χρυσά αντικείμενα από το Μουσείο της Χαιρώνειας, τρία γλυπτά από τους Δελφούς, πολλά ειδώλια και αγγεία από το Μουσείο της Ερέτριας, διακοσμημένα πήλινα και μαρμάρινα τεμάχια από το ναό του Καπιτωλίου Διός στην Κόρινθο, όστρακα, οστέινα εργαλεία και πυρόλιθοι από οικισμό της λίθινης εποχής στη Λακωνία, ένας μαρμάρινος λέοντας από τα Κύθηρα, μία λεοντοκεφαλή από τη Νέα Αγχίαλο, ένα χρυσό στεφάνι και ένα άγαλμα της Αθηνάς από τη Λάρισα, ολόκληρη η αρχαιολογική συλλογή της Ποτίδαιας, 17 χρυσά νομίσματα από τη Μυτιλήνη, δύο συλλογές μαρμάρινων και κεραμικών ευρημάτων από το Ηραίο της Σάμου, όλες οι αρχαιότητες από το Μουσείο Τηγανίου της Σάμου, λίθινα και πήλινα κτερίσματα 20 άθικτων τάφων από τη Μήλο, 4 γλυπτά, 8 μετάλλινα, 22 πήλινα αντικείμενα και 80 νομίσματα από το Καστέλλι Κισάμου, τρία μεγάλα κιβώτια γεμάτα πήλινα μινωικά αγγεία, χάλκινα ξίφη, ημικατεργασμένους λίθους, πήλινες μήτρες ελληνιστικής εποχής και διάφορά άλλα αρχαία αντικείμενα από το Μουσείο της Κνωσού, ένα άγαλμα της Αφροδίτης και δύο μικρές κεφαλές από τη Γόρτυνα και 20 μικρά αγγεία από τη Φαιστό.

Επειδή αυτή η καταλήστευση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς
ούτε ξεχνιέται ούτε παραγράφεται,

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε κ.κ. Υπουργοί :

Ποια είναι η θέση σας για το ανωτέρω ζήτημα ;

Υπάρχουν επίσημα στοιχεία για τις αρχαιότητες που άρπαξαν οι
κατακτητές κατά τη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής ;

Έχουν γίνει ενέργειες από την ελληνική πλευρά κατά το περελθόν
για το εν λόγω ζήτημα και εάν ναι, ποιο αποτέλεσμα είχαν ;

Τι προτίθεσθε να πράξετε για την επιστροφή στη χώρα μας των
αρχαιοτήτων που αποδεδειγμένα εκλάπησαν από τους Ναζί κατά τη
Γερμανική κατοχή ;

Ο ερωτών Βουλευτής

Ιωάννης Μιχελάκης